

Ion Bucur Popescu

MATEMATICĂ

M2

Subiecte
rezolvate

BAC
2017

- Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii.
- Filiera tehnologică: profilul servicii, specializarea toate calificările profesionale; profilul resurse, specializarea toate calificările profesionale; profilul tehnic, specializarea toate calificările profesionale

Editura CARMINIS

SUBIECTUL I

Varianta 1

1. Să se calculeze $C_3^2 + 3!$.
2. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_5(3x+4) = 2$.
3. Să se calculeze $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$, știind că x_1 și x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - x - 2 = 0$.
4. Se consideră funcția $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = -x^2$. Să se determine multimea valorilor funcției f .
5. Fie punctele $A(2, -1)$ și $B(-1, 3)$. Să se determine numerele reale a și b astfel încât $\vec{AB} = a\vec{i} + b\vec{j}$.
6. Se consideră triunghiul ABC cu $AB = 4$, $AC = \sqrt{7}$ și $BC = \sqrt{3}$. Să se calculeze măsura unghiului B.

Soluții

1. Avem $C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!} \Rightarrow C_3^2 = \frac{3!}{2! \cdot 1!} = 3$, iar $3! = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 6$, deci $C_3^2 + 3! = 3 + 6 = 9$.

2. Se impune condiția $3x+4 > 0 \Leftrightarrow x \in \left(-\frac{4}{3}, +\infty\right)$.

Avem $\log_5(3x+4) = 2 \Leftrightarrow 3x+4 = 5^2 = 25 \Leftrightarrow x = 7 \in \left(-\frac{4}{3}, +\infty\right)$.

3. Avem $S = x_1 + x_2 = \frac{b}{a} = 1$ și $P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -2$, deci $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} = \frac{1}{-2} = -\frac{1}{2}$.

4. Funcția f este continuă și strict descrescătoare, $f(0) = 0$, $f(1) = -1 \Rightarrow f([0,1]) = [-1, 0]$.

5. Știind că punctul $M(x,y)$ are vectorul de poziție $\vec{OM} = x\vec{i} + y\vec{j}$, obținem că $\vec{OA} = 2\vec{i} - \vec{j}$, $\vec{OB} = -\vec{i} + 3\vec{j} \Rightarrow \vec{AB} = \vec{OB} - \vec{OA} = (-\vec{i} + 3\vec{j}) - (2\vec{i} - \vec{j}) = -3\vec{i} + 4\vec{j}$.

6. Aplicăm teorema cosinusului:

$$\cos B = \frac{AB^2 + BC^2 - AC^2}{2AB \cdot AC} = \frac{4^2 + \sqrt{3}^2 - \sqrt{7}^2}{2 \cdot 4 \cdot \sqrt{3}} = \frac{12}{8\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{2}, \text{ deci } B = \arccos \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{\pi}{6}.$$

Varianta 2

1. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 3$. Să se determine $f(-4) \cdot f(-3) \dots f(3) \cdot f(4)$.
2. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\log_2(x+2) + \log_2 x = 3$.
3. Să se rezolve în mulțimea numerelor întregi inecuația $x^2 - 5x + 5 \leq 1$.

4. Să se demonstreze că, pentru orice $x \in \mathbb{R}$, numerele $3^x - 1$, 3^{x+1} și $5 \cdot 3^x + 1$ sunt termeni consecutivi într-o progresie aritmetică.

5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(4, -8)$ și $B(6, 3)$. Să se determine coordonatele vectorului $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}$.

6. Să se calculeze aria triunghiului ABC știind că $AC = 2$, $m(\angle BAC) = 30^\circ$ și $AB = 4$.

Soluții

1. Avem $f(3) = 3 - 3 = 0$ și cum $f(3)$ apare ca factor în produs, deducem că produsul este nul.

2. Se impun condițiile $x + 2 > 0$ și $x > 0$, deci $x \in (0, \infty)$.

$\log_2(x+2) + \log_2 x = 3 \Leftrightarrow \log_2 x(x+2) = 3 = \log_2 8 \Leftrightarrow x(x+2) = 8 \Leftrightarrow x^2 + 2x - 8 = 0$, cu soluțiile $x_1 = -4 \notin (0, \infty)$ și $x_2 = 2 \in (0, \infty) \Rightarrow x = 2$.

3. $x^2 - 5x + 5 \leq 1 \Leftrightarrow x^2 - 5x + 4 \leq 0 \Leftrightarrow (x-1)(x-4) \leq 0 \Leftrightarrow x \in [1, 4]$.

Avem $[1, 4] \cap \mathbb{Z} = \{1, 2, 3, 4\}$.

4. Observăm că $(3^x - 1) + (5 \cdot 3^x + 1) = 6 \cdot 3^x = 2 \cdot 3^{x+1}$, deci avem $\frac{1}{2}(3^x - 1)$, 3^{x+1} , $5 \cdot 3^x + 1$.

5. Avem $\overline{OA} = 4\vec{i} - 8\vec{j}$ și $\overline{OB} = 6\vec{i} + 3\vec{j}$, deci $\overline{OA} + \overline{OB} = 10\vec{i} - 5\vec{j}$, deci vectorul $\overline{OA} + \overline{OB}$ are coordonatele $(10, -5)$.

$$6. S[ABC] = \frac{AB \cdot AC \cdot \sin(\angle ABC)}{2} = \frac{4 \cdot 2 \cdot \sin 30^\circ}{2} = 2.$$

Varianta 3

1. Să se determine al zecelea termen al sirului 1, 7, 13, 19, ...

2. Se consideră toate numerele naturale de trei cifre scrise cu elemente din mulțimea $\{1, 2\}$. Să se calculeze probabilitatea ca, alegând un astfel de număr, acesta să fie divizibil cu 3.

3. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $\sqrt{2+x} = x$.

4. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x + 1$. Să se calculeze $f(-2) + f(-1) + f(0) + f(1)$.

5. Să se determine ecuația dreptei care trece prin punctele $A(2, -1)$ și $B(1, -2)$.

6. Să se calculeze aria triunghiului ABC știind că $AB = AC = \sqrt{2}$, $m(\angle A) = 30^\circ$.

Soluții

1. Termenii sirului sunt într-o progresie aritmetică $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ de ratie $r = 6 = 7 - 1$ și termen inițial $x_1 = 1$, deci $x_n = x_1 + (n-1) \cdot r = 1 + 6(n-1) = 6n - 5$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

În particular, $x_{10} = 6 \cdot 10 - 5 = 55$.

SUBIECTUL II

Varianta 1

1. Se consideră determinantul $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$, unde $x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{R}$ sunt soluții ecuației $x^3 - 3x + 2 = 0$.

a) Să se calculeze $x_1 + x_2 + x_3$.

b) Să se arate că $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -6$.

c) Să se calculeze valoarea determinantului d .

2. Pe mulțimea numerelor reale definim operația $x \circ y = xy + 4x + 4y + 12$.

a) Să se verifice dacă $x \circ y = (x+4)(y+4) - 4$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$.

b) Să se calculeze $x \circ (-4)$, unde x este un număr real.

c) Știind că operația „ \circ ” este asociativă, să se calculeze $(-2009) \circ (-2008) \circ \dots \circ 2008 \circ 2009$.

Soluții

1. a) Conform relațiilor lui Viète, $S_1 = -\frac{a_1}{a_0} = x_1 + x_2 + x_3 = 0$.

b) Avem $x_1^3 - 3x_1 + 2 = 0 \Rightarrow x_1^3 = 3x_1 - 2$. Similar obținem $x_2^3 = 3x_2 - 2$ și $x_3^3 = 3x_3 - 2$.

Adunând cele trei relații, obținem $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = 3(x_1 + x_2 + x_3) - 6 = -6$.

c) $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x_1 + x_2 + x_3 & x_2 & x_3 \\ x_2 + x_3 + x_1 & x_3 & x_1 \\ x_3 + x_1 + x_2 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & x_2 & x_3 \\ 0 & x_3 & x_1 \\ 0 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = 0$

2. a) $x \circ y = xy + 4x + 4y + 12 = x(y+4) + 4(y+4) - 4 = (x+4)(y+4) - 4$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$.

b) Avem $x \circ (-4) = (x+4)(-4+4) - 4 = -4$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

c) Observăm că $x \circ y = (x+4)(y+4) - 4 = (y+4)(x+4) - 4 = y \circ x$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$, deci operația este comutativă. Avem $x \circ (-4) = (-4) \circ x = -4$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

Dacă notăm $(-2009) \circ (-2008) \circ \dots \circ (-5) = a$ și $(-3) \circ \dots \circ 2008 \circ 2009 = b$, atunci:

$(-2009) \circ (-2008) \circ \dots \circ 2008 \circ 2009 = a \circ (-4) \circ b = (a \circ (-4)) \circ b = (-4) \circ b = -4$.

Varianta 2

1. Se consideră determinantul $d = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix}$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$.

a) Pentru $a = 2$, $b = 1$ și $c = -1$, să se calculeze determinantul d.

b) Să se verifice că $d = \frac{1}{2}(a+b+c)((a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2)$, oricare ar fi $a, b, c \in \mathbb{R}$.

c) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația

$$\begin{vmatrix} 2^x & 3^x & 5^x \\ 5^x & 2^x & 3^x \\ 3^x & 5^x & 2^x \end{vmatrix} = 0.$$

2. Pe mulțimea numerelor reale definim operația $x \circ y = 2xy - 6x - 6y + 21$.

a) Să se arate că $x \circ y = 2(x-3)(y-3)+3$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$.

b) Să se rezolve, în mulțimea numerelor reale, ecuația $x \circ x = 11$.

c) Știind că operația „ \circ “ este asociativă, să se calculeze $1 \circ \sqrt{2} \circ \sqrt{3} \circ \dots \circ \sqrt{2009}$.

Soluții

$$1. a) d = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a+b+c & b & c \\ c+a+b & a & b \\ b+c+a & c & a \end{vmatrix} = (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & b & c \\ 1 & a & b \\ 1 & c & a \end{vmatrix} =$$

$$= (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & b & c \\ 0 & a-b & b-c \\ 0 & c-a & a-b \end{vmatrix} = (a+b+c) \begin{vmatrix} a-b & b-c \\ c-a & a-b \end{vmatrix} = (a+b+c) [(a-b)^2 - (c-a)(b-c)] =$$

$$= (a+b+c)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ac) = a^3 + b^3 + c^3 - 3abc.$$

Sau, aplicând regula lui Sarrus, se obține direct că $d = a^3 + b^3 + c^3 - 3abc$.

Pentru $a = 2$, $b = 1$ și $c = -1$ obținem $d = 2^3 + 1^3 + (-1)^3 - 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot (-1) = 14$.

$$b) d = (a+b+c)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ac) = \frac{1}{2}(a+b+c) \cdot$$

$$2a^2 + 2b^2 + 2c^2 - 2ab - 2bc - 2ac = \frac{1}{2}(a+b+c)(a^2 - 2ab + b^2 + b^2 - 2bc + c^2 + c^2 - 2ca + a^2) =$$

$$= \frac{1}{2}(a+b+c)((a-b)^2 + (b-c)^2 + (a-c)^2).$$

$$c) Conform punctului precedent, \begin{vmatrix} 2^x & 3^x & 5^x \\ 5^x & 2^x & 3^x \\ 3^x & 5^x & 2^x \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \frac{1}{2}(2^x + 3^x + 5^x) \cdot$$

$$(2^x - 3^x)^2 + (3^x - 5^x)^2 + (2^x - 5^x)^2 = 0 \Rightarrow (2^x - 3^x)^2 + (3^x - 5^x)^2 + (2^x - 5^x)^2 = 0 \Rightarrow$$

$$2^x - 3^x = 3^x - 5^x = 2^x - 5^x = 0 \Rightarrow x = 0.$$

$$2. a) Avem $x \circ y = 2xy - 6x - 6y + 21 = 2x(y-3) - 6(y-3) + 3 = (2x-6)(y-3) + 3 =$$$

$$= 2(x-3)(y-3) + 3, \forall x, y \in \mathbb{R}.$$

$$\text{Luând } y = x, \text{ obținem } x \circ x = 2(x-3)(x-3) + 3 = 2(x-3)^2 + 3, \forall x \in \mathbb{R}.$$

b) Avem $x \circ x = 2(x-3)^2 + 3$, deci $x \circ x = 11 \Leftrightarrow 2(x-3)^2 + 3 = 11 \Leftrightarrow (x-3)^2 = 4 \Leftrightarrow x-3 = \pm 2$, cu soluțiile $x_1 = 1$ și $x_2 = 5$.

c) Observăm că $x \circ 3 = 2(x-3)(3-3) + 3 = 3$, $\forall x \in \mathbb{R}$ și $3 \circ y = 2(3-3)(y-3) + 3 = 3$.
 Avem $1 \circ \sqrt{2} \circ \dots \circ \sqrt{8} = x$ și $\sqrt{10} \circ \sqrt{11} \circ \dots \circ \sqrt{2009} = y$, înținând cont că $\sqrt{9} = 3$.
 avem $1 \circ \sqrt{2} \circ \sqrt{3} \circ \dots \circ \sqrt{2009} = x \circ \sqrt{9} \circ y = (x \circ 3) \circ y = 3 \circ y = 3$.

Varianta 3

1. Se consideră determinantul $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$, unde $x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{R}$ sunt soluțiile ecuației $x^3 - 2x = 0$.

a) Să se calculeze $x_1 + x_2 + x_3$.

b) Să se calculeze $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2$.

c) Să se calculeze valoarea determinantului d.

2. Se consideră polinoamele cu coeficienți reali $f = X^4 + aX^3 - 28X^2 + bX + 96$, $g = X^2 + 2X - 24$ și $h = (X^2 + 2X - 24)(X^2 - 4)$.

a) Să se scrie forma algebrică a polinomului h.

b) Să se determine a, b $\in \mathbb{R}$ astfel încât polinoamele f și h să fie egale.

c) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $16^x + 2 \cdot 8^x - 28 \cdot 4^x - 8 \cdot 2^x + 96 = 0$.

Soluții

1. a) Conform relațiilor lui Viète, avem $S_1 = x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{a_1}{a_0} = 0$.

b) $S_2 = x_1x_2 + x_2x_3 + x_1x_3 = \frac{a_2}{a_0} = -2$, deci $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2(x_1x_2 + x_2x_3 + x_1x_3) = 4$.

c) $d = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} x_1 + x_2 + x_3 & x_2 & x_3 \\ x_2 + x_3 + x_1 & x_3 & x_1 \\ x_3 + x_1 + x_2 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = 0$, deoarece $x_1 + x_2 + x_3 = 0$.

2. a) Efectuând înmulțirea, obținem $h = (X^2 + 2X - 24)(X^2 - 4) = X^4 + 2X^3 - 28X^2 - 8X + 96$.

b) $f = h \Leftrightarrow X^4 + aX^3 - 28X^2 + bX + 96 = X^4 + 2X^3 - 28X^2 - 8X + 96 \Leftrightarrow a = 2$ și $b = -8$.

c) Pentru $a = 2$ și $b = -8$ avem $f = X^4 + 2X^3 - 28X^2 - 8X + 96$, $f \in \mathbb{R}[X]$, respectiv funcția polinomială atașată $\tilde{f} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $\tilde{f}(x) = x^4 + 2x^3 - 28x^2 - 8x + 96$.

SUBIECTUL III

Varianta 1

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} - \{-1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2}{x+1}$.

- a) Să se calculeze derivata funcției f.
- b) Să se determine intervalele de monotonie ale funcției f.
- c) Să se demonstreze că $f(x) \leq -4$ pentru orice $x < -1$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2 + e^x, & x \leq 0 \\ \sqrt{x} + 1, & x > 0 \end{cases}$.

- a) Să se arate că funcția f admite primitive pe \mathbb{R} .

b) Să se calculeze $\int_{-1}^0 xf(x) dx$.

c) Să se determine volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox a graficului funcției $g : [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = f(x)$.

Soluții

1. a) $f'(x) = \left(\frac{x^2}{x+1} \right)' = \frac{(x^2)' \cdot (x+1) - x^2 \cdot (x+1)'}{(x+1)^2} = \frac{2x \cdot (x+1) - x^2}{(x+1)^2} = \frac{x^2 + 2x}{(x+1)^2} = \frac{x(x+2)}{(x+1)^2}, \forall x \in \mathbb{R} - \{-1\}$.

b) $f'(x) = \frac{x(x+2)}{(x+1)^2} > 0$ pentru $x \in (-\infty, -2) \cup (0, \infty)$, deci funcția f este strict crescă-

toare pe fiecare în parte dintre intervalele $(-\infty, -2)$ și $(0, \infty)$.

c) $f'(x) = \frac{x(x+2)}{(x+1)^2} < 0$ pentru $x \in (-2, 0) - \{-1\} = (-2, -1) \cup (-1, 0)$, deci funcția f este

strict descrescătoare pe fiecare în parte dintre intervalele $(-2, -1)$ și $(-1, 0)$.

c) Avem $f'(-2) > 0$ pentru $x \in (-\infty, -2)$ și $f'(-1) < 0$ pentru $x \in (-2, -1)$, deci $x_0 = -2$ este punct de maxim global pentru restricția funcției f la intervalul $(-\infty, -1)$.

Cum $f(-2) = \frac{(-2)^2}{-2+1} = -4 \Rightarrow f(x) \leq f(-2) = -4$ pentru $\forall x < -1$.

2. a) Evident funcția f este continuă pe intervalele $(-\infty, 0]$ și $(0, \infty)$, fiind definită prin

funcții continue elementare. Avem $f_s(0) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (x^2 + e^x) = 1$, $f(0) = 0^2 + e^0 = 1$,

$$f_d(0) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (\sqrt{x} + 1) = 1. \text{ Din relația } f_s(0) = f(0) = f_d(0) = 1 \text{ deducem că funcția } f$$

este continuă și în punctul $x_0 = 0$, deci funcția f este continuă pe întreg \mathbb{R} , în particular adesea primitive.

$$\text{b) Avem } \int_{-1}^0 xf'(x) dx = \int_{-1}^0 x(x^2 + e^x) dx = \int_{-1}^0 (x^3 + xe^x) dx = \left[\frac{x^4}{4} + xe^x - e^x \right]_{-1}^0 = \\ = -1 - \left(\frac{1}{4} - e^{-1} - e^{-1} \right) = \frac{8-5e}{4e}.$$

$$\text{c) Avem } \text{Vol}(C_g) = \pi \int_0^1 g^2(x) dx = \pi \int_0^1 (\sqrt{x} + 1)^2 dx = \pi \int_0^1 (x + 2\sqrt{x} + 1) dx = \\ = \pi \left[\frac{x^2}{2} + 2 \cdot \frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}} + x \right]_0^1 = \pi \left(\frac{1}{2} + \frac{4}{3} + 1 \right) = \frac{17\pi}{6}.$$

Varianta 2

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x - e^{-x}$.

a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x}$.

b) Să se arate că funcția f este crescătoare pe \mathbb{R} .

c) Să se calculeze $S = g(0) + g(1) + \dots + g(2009)$, unde $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = f'(x) - f''(x)$.

2. Se consideră funcțiile $f, F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = xe^x$ și $F(x) = (x-1)e^x$.

a) Să se verifice că funcția F este o primitivă a funcției f .

b) Să se calculeze aria suprafeței plane determinate de graficul funcției f , axa Oy și dreptele $x = 0$ și $x = 1$.

c) Să se demonstreze că $\int_1^x \frac{f(t)f''(t) - (f'(t))^2}{f^2(t)} dt = \frac{x+1}{x} - 2$, pentru orice $x > 1$.

Soluții

1. $f'(x) = (e^x - e^{-x})' = e^x + e^{-x}$ pentru $\forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x} = f'(0) = 2$.

b) $f'(x) = e^x + e^{-x} > 0$ pentru $\forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow$ funcția f este crescătoare pe \mathbb{R} .

c) Avem $f''(x) = (f')'(x) = (e^x + e^{-x})' = e^x - e^{-x}$, deci $f'(x) - f''(x) = e^x + e^{-x} - (e^x - e^{-x}) = 2e^{-x}$, adică $g(x) = 2e^{-x}$ pentru $\forall x \in \mathbb{R}$.

Varianta 99

1. Se consideră funcția $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + 2 - 3\sqrt[3]{x}$.

a) Să se verifice că $f'(1) = 1 - \frac{1}{\sqrt[3]{x^2}}$, pentru orice $x > 0$.

b) Să se scrie ecuația tangentei la graficul funcției f în punctul $A(1, 0)$.

c) Să se arate că $\frac{x+2}{3} \geq \sqrt[3]{x}$, pentru $\forall x > 0$.

2. Se consideră funcția $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^3}{x+1}$.

a) Să se calculeze $\int (x+1) \cdot f(x) dx$.

b) Să se calculeze aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuații $x = 0$ și $x = 1$.

c) Folosind faptul că $1 \leq (x+1)^2 \leq 4$ pentru orice $x \in [0, 1]$, să se arate că volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox a graficului funcției f este un număr din intervalul $\left[\frac{\pi}{28}, \frac{\pi}{7}\right]$.

Soluții

1. a) $f'(x) = (x + 2 - 3\sqrt[3]{x})' = 1 - 3 \cdot \frac{1}{3\sqrt[3]{x^2}} = 1 - \frac{1}{\sqrt[3]{x^2}}, \forall x > 0$.

b) Avem $f(1) = 1 + 2 - 3\sqrt[3]{1} = 0$ și $f'(1) = 1 - \frac{1}{\sqrt[3]{1}} = 0$. Ecuația tangentei la graficul

funcției f în punctul de abscisă $x_0 = 1$ este $y - f(1) = f'(1) \cdot (x - 1) \Leftrightarrow y = 0$.

c) Observăm că $f'(x) = \frac{\sqrt[3]{x^2} - 1}{\sqrt[3]{x^2}} < 0$ pentru $\forall x \in (0, 1) \Rightarrow$ funcția f este strict descres-

cătoare pe intervalul $(0, 1)$, respectiv $f'(x) = \frac{\sqrt[3]{x^2} - 1}{\sqrt[3]{x^2}} > 0$ pentru $\forall x > 1$, deci funcția f este strict crescătoare pe intervalul $(1, +\infty)$. În concluzie, $x_0 = 1$ este punct de minim global pentru funcția f , deci $f(x) \geq f(1) \Rightarrow x + 2 - 3\sqrt[3]{x} \geq 0 \Rightarrow \frac{x+2}{3} \geq \sqrt[3]{x}, \forall x > 0$.

2. a) $\int (x+1) \cdot f(x) dx = \int x^3 dx = \frac{x^4}{4} + C, x \in [0, 1]$.

$$\text{b) } S = \int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 \frac{x^3}{x+1} dx = \int_0^1 \frac{x^3 + 1 - 1}{x+1} dx = \int_0^1 \left(x^2 - x + 1 - \frac{1}{x+1} \right) dx =$$

$$= \left[\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} + x - \ln(x+1) \right]_0^1 = \frac{1}{3} - \frac{1}{2} + 1 - \ln 2 = \frac{5}{6} - \ln 2.$$

c) $1 \leq (x+1)^2 \leq 4 \Rightarrow \frac{1}{4} \leq \frac{1}{(x+1)^2} \leq 1 \Rightarrow \frac{x^6}{4} \leq \frac{x^6}{(x+1)^2} \leq x^6$ pentru $\forall x \in [0,1]$, deci

$$\int_0^1 \frac{x^6}{4} dx \leq \int_0^1 \frac{x^6}{(x+1)^2} dx \leq \int_0^1 x^6 dx \Rightarrow \left[\frac{1}{4} \cdot \frac{x^7}{7} \right]_0^1 \leq \int_0^1 \frac{x^6}{(x+1)^2} dx \leq \left[\frac{x^7}{7} \right]_0^1 \Rightarrow \frac{1}{28} \leq \int_0^1 \frac{x^6}{(x+1)^2} dx \leq \frac{1}{7}.$$

$$\text{Cum } \text{Vol}(C_f) = \pi \int_0^1 f^2(x) dx = \pi \int_0^1 \frac{x^6}{(x+1)^2} dx \Rightarrow \text{Vol}(C_f) \in \left[\frac{\pi}{28}, \frac{\pi}{7} \right].$$

Varianta 100

1. Se consideră funcția $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2 + 1}{x}$.

a) Să se verifice că $f'(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2}$, pentru orice $x > 0$.

b) Să se determine ecuația asimptotei oblice către $+\infty$ la graficul funcției f .

c) Să se arate că funcția f este convexă pe $(0, +\infty)$.

2. Pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$, se consideră funcțiile $f_n : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f_n(x) = (x^{n+1} + 1) \cdot e^x$.

a) Să se determine $\int_0^1 f_0(x) \cdot e^{-x} dx$.

b) Să se determine aria suprafeței plane cuprinse între graficul funcției f_1 , axa Ox și dreptele de ecuații $x = 0$ și $x = 1$.

c) Să se arate că $\int_0^1 f_{2008}(x) dx + \int_0^1 f_{2010}(x) dx \geq 2 \int_0^1 f_{2009}(x) dx$.

Soluții

1. a) $f(x) = \frac{x^2 + 1}{x} = x + \frac{1}{x} \Rightarrow f'(x) = \left(x + \frac{1}{x} \right)' = 1 - \frac{1}{x^2} = \frac{x^2 - 1}{x^2}$, $\forall x > 0$.

b) Avem $m = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + 1}{x^2} = 1$ și $n = \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - mx] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2 + 1}{x} - x \right) = 0$,

deci ecuația asimptotei oblice către $+\infty$ la graficul funcției f este $y = mx + n = x$.